

Sygn.akt III AUa 934/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Marek Szymanowski

Sędziowie: Dorota Elżbieta Zarzecka

Sławomir Bagiński

Protokolant: Magdalena Zabielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 marca 2021 r. w B.

sprawy z odwołania M. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do rekompensaty

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 13 listopada 2020 r. sygn. akt IV U 1480/20

oddala apelację.

Dorota Elżbieta Zarzecka Marek Szymanowski Sławomir Bagiński

Sygn. akt III AUa 934/20

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. decyzją z 21 sierpnia 2020 r. (znak: ENP/20/023208222) na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 53) oraz art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924 ze zm.) odmówił przyznania M. M. (1) prawa do rekompensaty. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, że zgodnie z przepisami do przyznania emerytury wraz z rekompensatą należy udowodnić 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczona udowodniła okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach jedynie w wysokości 10 lat i 9 miesięcy.

Od powyższej decyzji odwołanie wniosła M. M. (1), domagając się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej rekompensaty za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabędą prawa do emerytury pomostowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Uzasadniając swe stanowisko wskazał, iż do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresów od 1 września 1991 r. do 31 sierpnia 2006

r. oraz od 1 września 2006 r. do 31 grudnia 2008 r. gdyż były to okresy pracy na stanowisku dyrektora szkoły, a z zebranego materiału dowodowego wynika, że odwołująca nie wykonywała w tym czasie czynności nauczyciela w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z 13 listopada 2020 r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującej M. M. (1) prawo do rekompensaty, na podstawie art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych. Sąd I instancji ustalił, że M. M. (1), urodzona (...), zatrudniona była:

- od 1 września 1981 r. do 31 sierpnia 1983 r. w Specjalnym Ośrodku Szkolno- (...) w K. – na stanowisku „wychowawca”, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- od 1 września 1983 r. do 31 sierpnia 1991 r. w Szkole Podstawowej – na stanowisku „nauczyciel”, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- od 1 września 1991 r. do 29 sierpnia 2020 r. w Szkole Podstawowej – na stanowisku (...), w pełnym wymiarze czasu pracy.

Jako osoba zajmująca w szkole stanowisko kierownicze, odwołująca korzystała z obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć w trybie art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela. Nadal jednak prowadziła lekcje w szkole i wykonywała obowiązki nauczyciela.

Decyzją z 21 sierpnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przyznał skarżącej prawo do emerytury w kwocie zaliczkowej od dnia 1 sierpnia 2020 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Wypłata tego świadczenia podlegała zawieszeniu, gdyż odwołująca kontynuowała zatrudnienie.

Sąd Okręgowy, uznając odwołanie za zasadne, wskazał na przepisy regulujące prawo do uzyskania rekompensaty, tj. art. 21 ust. 1 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych zgodnie z którym przysługuje ono ubezpieczonemu, który ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 15 lat (art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS). Przy ustalaniu 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą zostać uwzględnione jedynie okresy, w których praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie zostaną natomiast zaliczone okresy niewykonywania pracy, za które wypłacono wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Sąd I instancji wskazał, że doprecyzowania wymagała kwestia tego, że rekompensata z tytułu pracy w szczególnych warunkach jest odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dla osób, które nie mogą nabyć prawa do emerytury pomostowej i które równocześnie utraciły możliwość nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i wskazał przy tym na wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 9 września 2020 r., sygn. III AUa 397/20. Zgodnie zaś z art. 32 ust. 3 pkt 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, dla celów ustalenia uprawnień, za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uważa się nauczycieli, wychowawców lub innych pracowników pedagogicznych wykonujących pracę nauczycielską wymienioną w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, czyli m.in. nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Sąd Okręgowy stwierdził, że kwestią sporną w niniejszej sprawie było legitymowanie się przez ubezpieczoną wymaganym, co najmniej 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, co warunkowało przyznanie prawa do rekompensaty z art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych.

W ocenie organu rentowego odwołująca w nieuwzględnionym przez ZUS okresie nie wykonywała swojego zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, gdyż jak sama twierdziła w odwołaniu, mimo iż nadal prowadziła lekcje w szkole i wykonywała obowiązki nauczyciela – jako zajmująca w szkole stanowisko kierownicze korzystała z obniżonego tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć, dzieląc w tym czasie obowiązki pedagogiczne wraz z obowiązkami kierowniczymi. Ponadto organ rentowy podaje, iż funkcja dyrektora szkoły to stanowisko o charakterze menadżerskim i nie może być uznane za pracę nauczycielską z racji czego nie może być zaliczona jako praca w szczególnym charakterze.

Sąd I instancji wskazał, że również w świetle art. 86 Karty Nauczyciela, który stanowi, iż nauczyciel oraz członek jego rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego określonego w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwzględnieniem przepisów ustawy, nauczyciel zaliczany jest do pracowników wykonujących pracę w szczególnym charakterze. Zgodnie zaś z aktualnym orzecnictwem, w art. 42 do Karty Nauczyciela uregulowane są zasady dotyczące ustalania czasu pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć, ustalając dla poszczególnych stanowisk i typów szkół obowiązkowy wymiar zajęć dydaktycznych. W ust. 6 cytowanego przepisu wskazano, że m.in. dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, a zgodnie z przepisem ust. 7 do obniżenia wymiaru zajęć lub od zwolnienia z obowiązku prowadzenia tych zajęć uprawniony jest organ prowadzący placówkę. Przepis ust. 5 cyt. przepisu stanowi natomiast, że prace wykonywaną w oparciu o ustalenia wynikające z ust. 7 uznaje się w zakresie uprawnień pracowniczych za wykonywaną w pełnym wymiarze zajęć. Ponadto, w świetle art. 91b ust. 2 pkt 3 tej ustawy wynika, że dla nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. a (przedszkola publiczne) oraz szkołach i placówkach, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć, w tym do nauczyciela zatrudnionego na stanowisku dyrektora, mają zastosowanie przepisy art. 9a-9i, art. 22 ust. 3 i 4, art. 49 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 51, art. 70a ust. 3, 4 i 6, art. 86, art. 88 i art. 90. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 13 października 2016 r., III AUa 810/16). Sąd Okręgowy skonkludował, że skoro art. 91b ust. 2 pkt 3 ustawy Karta Nauczyciela daje możliwość nauczycielom zatrudnionym na stanowisku dyrektora przedszkola lub szkoły ubiegania się o świadczenie z zaopatrzenia emerytalnego określonego w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a jednocześnie z przepisów pierwszej z ustaw jasno wynika, że dyrektor, z racji pełnienia swojej funkcji, ma obniżony wymiar czasu pracy, która to praca uznawana jest za wykonywaną w pełnym wymiarze zajęć, to brak jest podstaw do przyjęcia, iż sporny okres zatrudnienia odwołującej dotyczył pracy wykonywanej w wymiarze niższym niż wymagany na zajmowanym przez nią stanowisku pracy. Uwzględniając powyższe, wnioskodawczyni jako nauczyciel i jednocześnie dyrektor szkoły podstawowej niewątpliwie wykonywała powyższe obowiązki w pełnym wymiarze czasu pracy, co jednoznacznie nakazywało przyjęcie spornego okresu pracy jako wykonywanej w szczególnym charakterze. Sąd Okręgowy, uwzględniając powyższe uznał że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając odwołującej prawo do rekompensaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 21 ust. 1 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 1924 ze zm.) poprzez zaliczenie przez Sąd I instancji do stażu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia wnioskodawczyni:

- od 01 września 1991 r. do 31 sierpnia 2006 r. w Szkole Podstawowej nr (...) im.

M. M. (2) w K.

- od 01 września 2006 r. do 31 grudnia 2008 r. w Szkole Podstawowej nr (...) im.

S. M. w K., na stanowisku dyrektora szkoły, co w konsekwencji spowodowało uznanie przez Sąd, iż wnioskodawczyni legitymuje się 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych

2. Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 53 ze zm.) w zw. z § 15 rozporządzenia Rady Ministrów z 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.) poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie powyższych przepisów, polegające na przyjęciu przez Sąd I instancji, że do pracy w szczególnych warunkach zaliczony został ubezpieczonej okres pracy na stanowisku dyrektora szkoły (jak w pkt. 1), mimo iż ubezpieczona nie wykazała, że w powyższych okresach pracowała na stanowisku nauczyciela w pełnym wymiarze czasu pracy, a w konsekwencji spowodował oto przyznanie jej prawa do rekompensaty mimo braku wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

3. Naruszenie przepisów kodeksu postępowania cywilnego tj. art. 233 § 1 k.p.c.

wyrażające się przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów, poprzez dokonanie błędnych ustaleń faktycznych stanu sprawy, braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dowolnej oceny zebranych dowodów polegających na pominięciu zapisów zawartych w:

- zaświadczeniu z 30 lipca 2020 r. wystawionym przez Szkołę Podstawową nr (...) im. S. M. w K. oraz

- świadectwie pracy z 31 sierpnia 2020 r. wystawionym przez Szkołę Podstawową nr (...) im. S. M. w K., z których nie wynika aby w spornym okresie ubezpieczona wykonywała pracę jedynie na stanowisku nauczyciela w pełnym wymiarze czasu pracy, co w konsekwencji spowodowało przyznanie odwołującej przez Sąd I instancji prawa do rekompensaty mimo braku wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

4. Błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu przez Sąd Okręgowy, że w niniejszej sprawie ubezpieczona wykazała, iż w okresie od 1 września 1991 r. do 31 grudnia 2008 r. wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w szczególnym charakterze jako nauczyciel, podczas gdy z zaświadczeń, określonych w pkt. 3, a także z odwołania od zaskarżonej decyzji wynika, iż w spornym okresie Pani M. zajmowała stanowisko dyrektora, początkowo w Szkole Podstawowej nr (...) im. M. M. (2) w K. a następnie w Szkole Podstawowej nr (...) im. S. M. w K., zatem nie wykonywała w tym czasie tylko czynności nauczyciela w pełnym wymiarze czasu pracy, co w konsekwencji rzutowało na przyznanie odwołującej prawa do rekompensaty.

Organ rentowy, wskazując na powyższe zarzuty, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości, poprzez oddalenie odwołania skarżącej, ewentualnie o uchylenie powyższego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Olsztynie oraz „o przeprowadzenie rozprawy na posiedzeniu jawnym” co jak się zdaje było omyłką pisarską.

W odpowiedzi na apelację odwołująca się wniosła o jej oddalenie, wskazując, że jest całkowicie bezzasadna a powierzenie jej funkcji dyrektora nie wpłynęło na jej wymiar czasu pracy, gdyż dalej była zatrudniona na pełen etat na stanowisku nauczyciela.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Apelacja podlegała oddaleniu.

Trafnie Sąd Okręgowy dostrzegł, że zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U.2017.664 j.t.) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma on okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Przy czym zgodnie z ust. 2 nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Nieco niezręczne sformułowanie ust. 2 wymaga doprecyzowania, iż jego istota sprowadza się nie do nabycia jakiegokolwiek emerytury na podstawie wspomnianej ustawy, lecz nabycia emerytury wcześniejszej, a zatem w obniżonym wieku emerytalnym (por. w tym zakresie wyroki

Sądów Apelacyjnych: w W. z dnia 22 września 2017 r. III AUa 529/16 LEX nr 2409371; w G. z dnia 5 maja 2017 r. III AUa 2047/16 LEX nr 2348605 ; w G. z dnia 17 grudnia 2015 r. III AUa 717/15, LEX nr 1964970 ; w Ł. w wyroku z dnia 14 grudnia 2015 r. III AUa 1070/15, LEX nr 1979477). Inaczej rzecz ujmując nabycie emerytury przez odwołującą w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego decyzją z dnia 21 sierpnia 2020 r. (od miesiąca złożenia wniosku) nie stało na przeszkodzie nabyciu prawa do rekompensaty.

Wprawdzie apelacja w pierwszej kolejności formułuje zarzuty obrazy prawa materialnego tj. art. 21 ust. 1 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 1924 ze zm.) oraz art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 53 ze zm.) w zw. z § 15 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.) to rozważania Sądu Apelacyjnego wypada rozpocząć od oceny trafności zarzutów obrazy prawa procesowego. Przestrzeganie przepisów prawa procesowego przez Sąd pierwszej instancji ma bowiem wpływ na prawidłowe ustalanie stanu faktycznego. Nie bez znaczenia jest też to, że tylko prawidłowo ustalony stan faktyczny może stanowić podstawę do oceny poprawności zastosowania prawa materialnego. Sąd Apelacyjny stoi wręcz na stanowisku, iż zarzut naruszenia prawa materialnego w zasadzie można skutecznie podnosić jedynie wówczas, gdy nie kwestionuje się dokonanych przez Sąd. I. instancji ustaleń faktycznych. Zarzut naruszenia prawa materialnego winien być bowiem odnoszony do określonego stanu faktycznego - który skarżący akceptuje – a do którego to stanu faktycznego wadliwie zastosowano prawo materialne. Naruszenie prawa materialnego jak wiadomo może nastąpić bądź poprzez jego błędną wykładnię – czyli poprzez mylne rozumienie treści określonej normy prawnej, albo poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, czyli poprzez błędne uznanie, iż do danego ustalonego stanu faktycznego ma zastosowanie dany przepis prawa materialnego, albo też odwrotnie, tzn. przepis, który winien mieć zastosowanie w danym stanie faktycznym – nie został zastosowany (szerzej w tym zakresie por. postanowienie SN z 15.10.2001r. I CKN 102/99; wyrok SN z 05.10.2000r. II CKN 300/00; postanowienie SN z 28.05.1999 r. I CKN 267/99 Prok. i Pr. 1999/11-12/34 ; wyrok SN z 19.01.1998 r. I CKN 424/97OSNC 1998/9/136, wyrok SN z dnia 26 marca 2004 r. IV CK 208/03 LEX nr 182074; postanowienie SN z dnia 18 marca 2009 r. IV CSK 407/08 LEX nr 511007).

Wbrew zawartym w apelacji zarzutom, Sąd Okręgowy prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonując zgodnych z prawdą materialną ustaleń i wywodząc trafne wnioski, znajdujące oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym. W szczególności, przeprowadzając ustalenia Sąd I instancji nie wykroczył poza określone w art. 233 § 1 k.p.c. granice swobodnej oceny dowodów, czego dotyczył nietrafny zarzut podniesiony przez organ rentowy. Skarżący nie wskazał również na czym miałyby polegać wadliwość przeprowadzonego przez Sąd I instancji postępowania dowodowego czy też podniesiona niezgodność treści materiału dowodowego z ustaleniami Sądu, zamiast czego organ rentowy odniósł się sprowadził zarzut w istocie do odmiennej interpretacji treści zaświadczenia z 30 lipca 2020 r. oraz świadectwa pracy z 31 sierpnia 2020 r.

Sąd Apelacyjny podziela ocenę Sądu I instancji, że zgromadzony materiał dowodowy świadczy o tym, iż M. M. (1), również w okresach nieuwzględnionych przez organ rentowy, tj. od 1 września 1991 r. do 31 sierpnia 2006 r. oraz od 1 września 2006 r. do 31 grudnia 2008 r., wykonywała pracę w szczególnym charakterze w rozumieniu § 15 i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.1983.8.43) świadcząc pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przy czym w spornym okresie pracę nauczycielską łączyła z pełnieniem obowiązków Dyrektora Szkoły – co jednak nie pozbawia jej prawa do rekompensaty na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2018 r. 1924 ze zm.). Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne, będące poza sporem ustalenia faktyczne oraz podziela ocenę prawną dokonaną przez ten Sąd.

Zarzuty podniesione w apelacji przez organu rentowy sprowadzają się do dokonania odmiennej oceny prawnej okoliczności zatrudnienia. Organ rentowy stoi na stanowisku, że wnioskodawczyni nie spełnia przesłanki do przyznania prawa do rekompensaty o jakiej mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ nie legitymowała się co najmniej 15-letnim stażem pracy w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie kwestionuje, że skarżąca była zatrudniona w okresie od 1 września 1981 r. do 31 sierpnia 1991 r. na stanowiskach nauczyciela i

wychowawcy (okres 10 lat 9 miesięcy pracy w szczególnych warunkach). Nie kwestionuje również zatrudnienia w okresie od 1 września 1991 r. do 29 sierpnia 2020 r. (28 lat i 11 miesięcy), w którym wykonywała dalej obowiązki nauczyciela. Kwestionuje jednak kwalifikację powyższego okresu zatrudnienia jako pracy w warunkach szczególnych, w pełnym wymiarze, ze względu na pełnienie przez skarżącą funkcji Dyrektora Szkoły, co wiązało się z obniżeniem tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć na podstawie art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

Sąd I instancji prawidłowo wskazał, że regulacja dotycząca ustalania czasu pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć, ustanowiona w art. 42 Karty Nauczyciela czyni powyższą interpretację nieprawidłową. Obniżenie tygodniowego wymiaru zajęć bądź zwolnienie od obowiązku realizacji zajęć przez organ prowadzący placówkę (art. 42 ust. 7 KN) nie powoduje, że zmianie ulega podstawa wymiaru czasu pracy, będącego kryterium istnienia prawa do rekompensaty z art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych. Zgodnie z art. 42 ust. 5 Karty Nauczyciela, praca wykonywana w oparciu o ustalenia z ust. 7 powyższej ustawy jest traktowana, w zakresie uprawnień pracowniczych, jako wykonywana w pełnym wymiarze zajęć (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 13 października 2016 r., III AUa 810/16). Warto wskazać, że obniżenie wymiaru zajęć dyrektora lub zwolnienie go od obowiązku realizacji zajęć szkoły jest obligatoryjne, co wynika z brzmienia przepisu ustawy, w świetle którego „dyrektorowi (...) obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć lub zwalnia się (...)” (art. 42 ust. 6 KN). Z regulacji tej wynika, że obniżenie wymiaru pensum dyrektorowi szkoły jest obowiązkiem ustawowym i nie pozostawia w tym zakresie żadnej swobody decyzyjnej organowi prowadzącemu szkołę. Niektóre uprawnienia pracownicze przysługują nauczycielom w zależności od zatrudnienia w określonym, obowiązującym wymiarze zajęć. Jednakże, jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy w Gdańsku w wyroku z 19 czerwca 2013 r. (VIII U 227/13), dyrektor, którego wymiar zajęć został obniżony na powyższej podstawie, jest uznawany za zatrudnionego w pełnym wymiarze w zakresie uprawnień pracowniczych. W przeciwnym wypadku, gdyby pominąć w ocenie stanu faktycznego brzmienie art. 42 ust. 5 Karty Nauczyciela, sytuacja dyrektora byłaby w wysokim stopniu grosza od nauczycieli niepełniących powyższej funkcji, gdyż ze względu na obligatoryjne obniżenie wymiaru nigdy nie mógłby go dotyczyć „pełen wymiar zajęć” Sąd Okręgowy prawidłowo zaliczył okres zatrudnienia skarżącej do stażu pracy w szczególnym charakterze, co umożliwiło stwierdzenie spełnienia przez skarżącą przesłanki 15 lat pracy w szczególnym charakterze i umożliwiło ustalenie istnienia prawa do rekompensaty.

Trzeba też zauważyć, iż stosownie do art. 91b ust.1 a contrario Karty Nauczyciela, nauczyciel może nabyć prawo do emerytury wcześniejszej, o której mowa w art. 88 Karty, gdy jest zatrudniony w wymiarze nie niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć. Nadto stosownie do art. 91b ust.2 pkt 3 Karty Nauczyciela, prawo do takiej emerytury służy też nauczycielom zatrudnianym w przedszkolu (o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. a), oraz w szkołach (o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2) na stanowisku dyrektora, jeżeli byli oni zatrudnieni w wymiarze nie niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć. Jeżeli zatem nabycie emerytury nauczycielskiej w świetle powyższych regulacji wystarczające było zatrudnienie nauczyciela (dyrektora) w wymiarze nie niższym, niż połowa wymiaru obowiązującego wymiaru zajęć, to trudno akceptować wykładnię prezentowaną przez organ rentowy, że do nabycia prawa stanowiącego pewien substytut nienabytej emerytury w postaci prawa do rekompensaty, konieczne byłby wykonywanie tej pracy w pewnym wymiarze obowiązującego wymiaru zajęć. Gdyby nawet zanegować znaczenie art. 42 ust. 5 Karty nakazującego zrównać pracę dyrektora, któremu zmniejszono obowiązkowy wymiar godzin zajęć za pracę wykonywaną w pełnym wymiarze, to i tak do odmowy przyznania prawa do rekompensaty organ rentowy musiałby wykazać przy uwzględnieniu regulacji art. 91b. Karty, że odwołująca pracę nauczycielską wykonywała w mniejszym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć, a w sprawie organ nie podnosił twierdzeń w tym zakresie.

W tym stanie rzeczy apelacja na zasadzie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.